

Kyjov (k. ú. Bohuslavice u Kyjova, okr. Hodonín) „Příčníky“.

Středohradištní období (RS3). Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -562715.47, -1178930.80; -562693.64, -1178934.56; -562920.66, -1179293.15; -562942.15, -1179276.65

V lednu až březnu roku 2022 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., předstihový výzkum před plánovanou výstavbou VTL plynovodu Moravia v severozápadní části polní tratě „Příčníky“, která se rozkládá přibližně 1,5 km severně od středu obce Bohuslavice. Existence dosud neznámé lokality v uvedeném místě byla predikována na základě výsledků systematické terénní prospekce trasy zamýšleného plynovodu, realizované v roce 2013 (lokalita 03/16: Hlas et al. 2014). Řešený prostor je situován v nadmořské výšce 225–251 m na temeni a úbočích plochého svahového hřbetu, jenž vybíhá ze západní strany Lenivé hory (462,7 m n. m.) severozápadním směrem k soutoku říčky Kyjovka (Stupava) s potokem Kratinka.

V rámci skryté plochy o délce zhruba 415 m a šířce 20 až 35 m bylo zachyceno celkem 80 zahloubených objektů. Kromě sídlištních jam lengyelské kultury (Přichystal, Kala 2023) se jednalo o 13 kostrových hrobů, které reprezentují část dosud neznámého pohřebiště ze střední doby hradištní. Všechny hroby se koncentrovaly v poměrně úzkém pásu, jenž kopíroval rozhraní temene a jihozápadního úbočí návrší. Hrobové jámy obdélníkového až oválného půdorysu byly vesměs jednotně orientovány ve směru JZ–SV, ovšem jejich hloubka výrazně kolísala v rozmezí od 0,1 m do 1,25 m. Navzdory vyvýšené poloze zasahovaly hlubší jámy až pod úroveň hladiny spodní vody, což značně znesnadňovalo jejich výzkum. Zemřelí byli uloženi v natažené pozici na zádech s horními končetinami rovně podél těla, přičemž jejich hlava se až na jednu výjimku nacházela vždy na jihozápadní straně. Jinou odchylku představuje dvojhrob dospělé osoby, patrně ženy, s novorozencem. Ve více než polovině hrobů byly zaznamenány relikty nebo alespoň negativy dřevěných konstrukcí, které dokládají, že do nich byla těla původně umístěna ve schránkách (rakvích; obr. 43), či na podložkách (márách). Ve třech případech byly ostatky uloženy ve výklenku, jenž byl vyhlouben ve spodní části podélné stěny hrobové jámy (obr. 44). Sporadickou výbavu hrobů tvořily především předměty denní potřeby (keramické nádoby, železné nože, zlomek kamenného

Obr. 43. Kyjov, „Příčníky“. Pohřeb dospělé osoby se železnými ostruhami v dřevěné schránce. Foto M. Přichystal.

Fig. 43. Kyjov, ‘Příčníky’. Burial of an adult with iron spurs in a wooden container. Photo by M. Přichystal.

brousku) a osobní šperky nebožtíků (bronzové náušnice, skleněné korálky), ojediněle se ovšem vyskytly i zbraně a součásti jezdecké výstroje (železný hrot kopí a železné ostruhy) či symbolické milodary (vejce). Nově objevené kostrové pohřebiště tvoří protipól ke známému birituálnímu mohylníku, který se rozkládá asi 1,1 km jihozápadně přes údolí Kyjovky (Stupavy) v lesní trati „Šotnery“ (Kavánová 1993; Machová 2012, 73–75).

Literatura

Hlas, J., Kiecoň, M., Zezula, M. a kol. 2014: 6114/Moravia – VTL plynovod.

Zpráva o terénní prospekci a identifikaci archeologických lokalit I–III. Rkp. náleзовé zprávy, č. j. MTX202100524 [cit. 2023-11-22].

Uloženo: Archiv náleзовých zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202100524>.

Kavánová, B. 1993: Slovanská pohřebiště v Kyjově-Bohuslavicích (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů 1989*, 76–77.

Machová, B. 2012: *Mohylová pohřebiště z oblasti Chřibů, Kyjovské pahorkatiny a Ždánického lesa*. Rkp. magisterské diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústav archeologie a muzeologie FF MU. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/k7wxt/DIPLOMKA.pdf>.

Přichystal, M., Kala, J. 2023: Kyjov (k. ú. Bohuslavice u Kyjova, okr. Hodonín). *Přehled výzkumů 64*(1), 184.

Obr. 44. Kyjov, „Příčníky“. Pohřeb dospělé osoby ve výklenku. Foto M. Přichystal.

Fig. 44. Kyjov, ‘Příčníky’. Burial of an adult in a niche. Photo by M. Přichystal.

Summary

From January to March 2022, a rescue excavation took place in the northwest part of ‘Příčníky’ field in the cadastral area of Bohuslavice u Kyjova (Hodonín District). In addition to settlement pits of the Lengyel culture (Přichystal, Kala 2023), there were 13 inhumation graves (Fig. 43, 44), representing a part of a previously unknown burial ground from the Middle Hillfort period.

Michal Přichystal, Jiří Kala